

საზოგადოებრივი-პოლიტიკური გაზეთი

№ 20 აპრილი 1990 წ.

შაბათი - 1 პანელი

საინჟინერო ნოვაკი
განაზღვრული "დროება" ერთი წლისაა

გაზეთი „დროებას“ ისტორია

საინჟინერო ნოვაკი
განაზღვრული "დროება" ერთი წლისაა

გაზეთი "დროება" 1866 წლის 4 მარტს გამოიცა. ეს იყო "დროების" პირველი ნომერი, რომელიდანაც იწყება მისი ხანგრძლივი და წინააღმდეგობებით აღსავსე ისტორია. გაზეთის პირველი რედაქტორი იყო ცნობილი ქართველი მწერალი და საზოგადო მოღვაწე გიორგი წერეთელი. იკვებებოდა ღრმად და იკვებებოდნენ რედაქტორები, "დროება" კი უცვლელი რჩებოდა. გ.წერეთლის შემდეგ გაზეთს სხვადასხვა დროს და სხვადასხვა ხანგრძლივობით რედაქტორებდნენ ქართველი საზოგადოებრიობის ისეთი თვალსაჩინო წარმომადგენლები, როგორც იყვნენ: ს.მესხი, კ.ლორთქიფანიძე, ი.ჭავჭავაძე, ი.მაჩაბელი და სხვები.

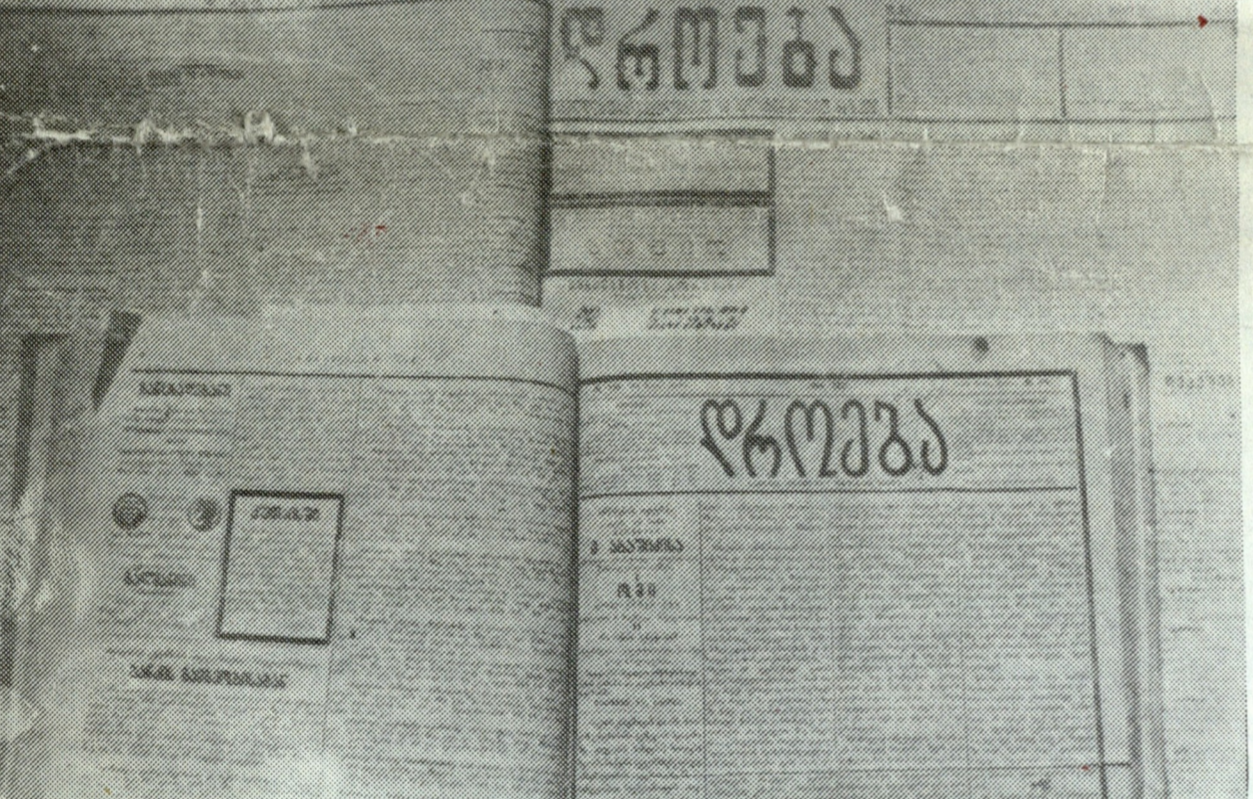
გაზეთი "საპოლიტიკო და სალიტერატურო" ხასიათისა იყო, რომელსაც პროგრესულ-დემოკრატიული მიზნით უძღვებოდა. იგი ფართო თემისთვის სპექტრს მოიცავდა. "დროების" ფურცლებზე აღვიდა ეთნოლოგია - ისტორიის, ფილოსოფიის, ენათმეცნიერების, ეთნოგრაფიის, ეკონომიკის, სახალხო განათლების, ხელოვნების, ლიტერატურათმცოდნეობის, სოფლის მეურნეობის, მრეწველობის საკითხებსა და სხვა პრობლემებს... იმდროინდელი საზოგადოება არ იყო ლურჯი-გაზეთებით განვითარებული და "დროება" მაშინვე მიექცა ყურადღების ცენტრში. მის გარშემო შემოიკრიბნენ პროგრესული, ინტელექტუალური ძალები. ამაზე მოთმობს ის ფაქტი, რომ მის ფურცლებზე ხშირად იბეჭდებოდა - ი.ჭავჭავაძის, ა.წერეთლის, ი.გოგებაშვილის, გ.წერეთლის, ნ.ნიკოლაძის, ს.მესხის, ი.მაჩაბელის, კ.ლორთქიფანიძის, ა.ყაზბეგისა და სხვა გამოჩენილ მოღვაწეთა წერილები. გაზეთმა ხელი შეუწყო საქართველოს ეროვნულ-განმათავისუფლებელი მოძრაობის მორიგ აღორძინებას. იგი ამ მოძრაობის ერთ-ერთი არაოფიციალური შტაბი იყო. გაზეთი ს.მელიქიშვილის სტამბაში იბეჭდებოდა. სწორედ აქ იკრიბებოდნენ საქართველოს ბელადები და უბედობით გულგასენილი მამულისძეგნი. იყო ერთი ფიქრი და სჯა-ბაასი საქართველოს სატყვედობა და მის მომავალზე, აზრთა გაცვლა-გამოცვლა, კონკრეტულ საკმე-საკეთებელთა დასახვა; სუფევდა სიყვარული, ძმობა, ურთიერთპატივისცემა, კოლეგიალურობა და დემოკრატიულობა. "დროების" ირგვლივ ყველაფერი საქართველოში და ყველაფერი საქართველოსთვის სუნთქავდა. ამ ატმოსფეროში იწყებოდა გაზეთის მორიგი ნომერი, თავიდან იგი კვირაში ერთხელ, პარასკევით გამოდიოდა, შემდეგ კვირაში სამჯერ, ხოლო 1877 წლიდან ყოველდღიურ გაზეთად გადაკეთდა./

აქვს რა, იმის გარდა, რომ ჰუმანიტარული გაფრთხილებას და ხალხის კეთილდღეობას მოეხმაროს.

ამ დანიშნულებითა და ასეთი მიზანსწრაფვით გაზეთმა ცხრა მთელი წელი იარსება და როგორც უკვე ითქვა 1865 წლის ენკენისთვის 16-ში მეფის რუსეთის ხელისუფალთა მიერ დახურვა. დახურვის მიზეზი გაზეთის ბოლო ნომერში გამოქვეყნებულ მასალაში უნდა ყოფილიყო, მაგრამ ასეთ მიზეზს მასში თითქმის ვერ ვხვდებით. გაზეთის ეს ნომერი არაფრით გამოირჩევიან მისი წინამორბედებისაგან. გამოძინარე აქედან, მი-

დღევანდელი "დროების" სარედაქციო კოლეგია

მოუხედავად იმისა, რომ გაზეთში არც თუ იშვიათად ვხვდებით სინანულით სავსე შემდეგი სახის ბინაწერს - "რედაქციისაგან დამოუკიდებლის მიზეზის გამო, ეს სტატიის ისე ვერ იბეჭდება როგორც ვგეგმავთ, რაც რედაქციის სიფრთხილესა და თავშეკავებულობაზე მეტყველებს, "დროების" საქმიანობა არ შეიძლება შეუმჩნეველი დარჩენილიყო მეფის რუსეთის პედაგოგისა და მკაცრ ზედამხედველებს. და მოსახლენი მხდა... ამაყობა რა რადიკალური მიზნით უძღვებოდა და საცენზურო წესდების დარღვევის გამო" 1865 წლის 16 სექტემბერს გაზეთი "დროება" დაიხურა. შეწყდა ცხრა მთელი წელიწადი სარედაქციო მუშაობა. მაშინ ალბათ ვერავინ წარმოიდგენდა, რომ "დროება" მეორე საუკუნის გარიჟრაჟზე კვლავ აღდგებოდა, კვლავ იქცეოდა ქართველი ხალხის პროგრესულ იდეათა ტრიბუნად, მაგრამ ორიოდე წლის შემდეგ კვლავ შეწყვეტილი არსებობას. ასევე ძნელი წარმოადგენი იქნებოდა ისიც, რომ საქართველოში მეორე საუკუნის მიწურულს კვლავ აღორძინდებოდა წინააღმდეგობით აღსავსე ეროვნულ-განმათავისუფლებელი მოძრაობისა და ქართველი ახალგაზრდები კვლავ მოისაკლისებდნენ პროგრესულ-დემოკრატიული მიზნით "დროებას". და აი საქართველოს ეროვნული დამოუკიდებლობის პარტიის წევრთა მიერ დიდი და სახელოვანი ისტორიის მქონე გაზეთი კვლავ აღორძინდა. მეორე საუკუნის მიწურულს კვლავ ფრიალებს თბილისის ქუჩებში გაზეთი "დროება".

დავებრუნდეთ ისევ ისტორიას და "დროების" პირველ ნომერს, რომლის შემთავსებელი საგან გაყვირებული და გვერდებში შემოკიდებული ფურცლები მუყაოს დიდ ყვამი ჩასმული სათუთად ინახება ეროვნული ბიბლიოთეკის სიკვამლეში. გაზეთის ბოლო ფურცლები ვხვდებით მკაფიო რუსული შრიფტით აწყობილ სიტყვებს - "Дозволено цензурой". მიუხედავად მკაცრი ცენზურისა გაზეთი მაინც ინარჩუნებდა თავის იდეურ-შინაარსობრივ მიმართულებასა და ეროვნული ორიენტაციის მქონე მაგისტრალურ ხასს. გაზეთის სახელწოდება ჰუმანიტარულ რაციონალურად იყო მიგნებული, რადგანაც თვით სახელწოდების ეტიმოლოგია გამოხატავდა ზუსტად მის დანიშნულებასა და შინაარსს. ნათქვამია: - "დროის მეგობრე და არა მეტყველი". "დროებას" ცდომილება იმდროინდელ ქართულ ჟურნალ-გაზეთებს შორის მეტოხას. იგი ასახავდა მეცხრამეტე საუკუნის საქართველოში არსებული დროების მარჯვნივ. "დროების" ყოველი ნომერი ზუსტად პასუხობდა დროის მოთხოვნებს. გაზეთის ასეთი მიმართულება პირველ ნომერში გამოქვეყნებულ საპროგრამო წერილშივე იყო ჩამოყალიბებული: "ამ 1866 წლით ვიწყებთ ქართლის გაზეთის გამოცემას. ჩვენს ჰრში ეს წელიწადი დარჩება შესანიშნავი დროთ: ქართლს ენაზედ გაზეთი სრულდებით, ახალი საქმეა... "დროებას" უნდა იქონიოს მხედველობაში გონების გახსნა და ნამდვილის ცნობის გადაცემა მკითხველისადმი... ამ საქმის /იგულისხმება გაზეთის გამოცემის საქმე - გ.მ./ საფუძველი დაიღვა მთხუთმეტის საუკუნის ნახევარს, როდესაც ნემბემა გულწმინდურა მოიგონა ბეჭდვა... გაზეთი არის ხალხისთვის საუკეთესო მოქალაქე... გაზეთი აერთებს და აკავშირებს მთელს ხალხს... რედაქციას სხვა აზრი არა

სი დახურვისათვის რაიმე რეალური საბაზი არ არსებობდა. თუცა მეფის რუსეთისათვის იმაზე დიდი საბაზი და მიზეზი რა უნდა ყოფილიყო, რასაც თვით ქართულ-ენოვანი გაზეთის არსებობის ფაქტი წარმოადგენდა. მიზნობრივ ენაზე გამოცემა და მასში ქართულ-მრგვლოვანი ასოებით გამოჩენილი გაზეთი უკვე თავისთავად უწინააღმდეგობადა ყოველგვარი ეროვნული აღმოცენის იმპერიულ კურსს. მიუხედავად ამისა, გაზეთმა თავისი არსებობის პირველ პერიოდში მაინც ბევრის გაკეთება მოასწო.

ამის შემდეგ ოცდასამი წლის განმავლობაში "დროებას" ლუმილის პერიოდი ედგა. სუნთქვა შეგუბებული, მიმზედ ლუმილის პერიოდი, რომელიც 1908 წლის გაზაფხულზე ერთ-ბაშად დაიწყო. 18 მარტს /ხუთშაბათი დღე იყო/ "დროება" კვლავ მოველინა ქართველ მკითხველს. მისი მიზან-მიმართულება მოკლე საპროგრამო წერილში იყო გადმოცემული, რომელიც პირველი ნომრის პირველსვე გვერდზე გამოქვეყნდა: "ქართულ გაზეთის ისტორია უწყვეტ მეცხრამეტე საუკუნის მესამე წლებამდე, თუ არ ჩავთვლით ღელაშვილის გაზეთს ამავე საუკუნის დასაწყისში. პირველ გაზეთსაც "დროება" ერქვა და ამავე სახელით დღეს, ვიწყებთ ახალ გამოცემას. განვიღო ნახევარ საუკუნეში საქართველოს ცხოვრება მრავალმხრივ შეიცვალა... ნახევარი საუკუნის წინა დროულ გაზეთი მხოლოდ ვიწრო წრეს ესაუბრებოდა... დღეს შედარებით ფართო საზოგადოებას გაესაუბრება. ჯერ კიდევ კარგა ხანი გაივლის, ვიდრე გაზეთის მკითხველი მთელი ქართველი ხალხი შეიქმნება".

დღეს, შეიძლება ითქვას, წერილში სინანულით გამოხატებული წინასწარმეტყველება ახლა. ეხლა მართაც შეიძლება მთელი ქართველი ხალხი იყოს გაზეთ "დროების" მკითხველი, თუ კი აღნიშნულს ორი პირობაც დაემატება: ერთი - დღევანდელი "დროების" ორგანიზაციულ-ტექნიკური მზარის უზრუნველყოფა და მეორე - ქართველი ხალხის მასიური ინტერესი გაზეთისადმი.

შუა თაობის "დროების" შესახებ საუბარს აღარ გავაგრძელებ. ერთს ვიტყვი მხოლოდ, რომ გაზეთმა მარტო ორი წელი იარსება და მეორე საუკუნის გარიჟრაჟზე დროს სულად აგრძელებდა თავისი სახელოვანი წინამორბედის ტრადიციებს. მიუხედავად ასეთი დღენაკლოვებისა "დროება" ისეთ სხვადასხვა მსოფლმხედველობათა და რევოლუციებით გალატვირებულ დინამიურ პერიოდში გამოდიოდა, რომ არ შეიძლება მისი არსებობა უმნიშვნელო მოვლენა ყოფილიყო.

ხოლო რაც შეეხება მესამე თაობის /ანუ დღევანდელი/"დროების" დაბადებას, განპირობებული იყო შემდეგით: უკანასკნელ ხანს პოლიტიკის სფეროში მომხდარი ცვლილებების გამო ცხოვრება უფრო აქტიური გახდა. ამ ფონზე გამოცოცხლდა და გაძლიერდა ეროვნული მოძრაობები. მასში ჩაერთო და მონაწილეობას აღებულობს საზოგადოების დიდი ნაწილი. ასეთი მასიური ხასიათის მოძრაობაში ერთი გზა, ერთი საზოგადოებრივ-პოლიტიკური პლატფორმა, რა დემა უნდა, ვერ იქნებოდა. თანამოაზრეთა მიერ შეიქმნა და

კვლავაც იქმნება ახალი პარტიები და პოლიტიკური ორგანიზაციები. ამ პროცესს, ვიყუთ გულახდლნი, ჩვენმა დრომ ინდივიდუალურმა ხასიათისა შეუწყო ხელი, რომელიც არც თუ ყოველთვისაა პირადი ამბიციებისაგან თავისუფალი.

ამ პერიოდში სხვა მიზან-მიმართულებას შორის უპირველეს მიზანდ მაინც საქართველოს დამოუკიდებლობა რჩებოდა. და სწორედ ამიტომაც შეიქმნა ეროვნული დამოუკიდებლობის პარტია; სხვა პრობლემითა ერთად თავი იჩინა საკუთარი ბეჭდვითი სიტყვის აუცილებლობამ. ამ წინაპირობამ განსაზღვრა გაზეთ "დროების" კვლავ დაბადება. ერთი სურვილი, მაგრამ მეორე მისი აღსრულება. საქართველოს ეროვნული დამოუკიდებლობის პარტიის წევრთა ერთმა ჯგუფმა დაიწყო ზრუნვა გაზეთის გამოცემისათვის, არ იყო ებალადი, არ იყო საბეჭდო მოწყობილობა, მაგრამ ნათქვამია - "ემიბედელ და ჰპოვედლო" ახალგაზრდების დაუცხრებლმა სურვილმა წარმატებულად გადაჭრა გაზეთის გამოცემისათვის დაკავშირებული ყველა წინააღმდეგობა. და აი 1989 წლის ივლისის 25-ში გამოვიდა ახალი "დროების" პირველი ნომერი. მიუხედავად საქართველოში არსებული სათანადო ინტელექტუალურ-პოლიტიკური დონის უამრავი ჟურნალ-გაზეთებისა, "დროებას" მაინც მოიპოვა თავისი ადგილი. ამ ერთი წლის მანძილზე არ ყოფილა საქართველოში მეტ-ნაკლებად მნიშვნელოვანი საკითხი, რომ ეროვნული დამოუკიდებლობის პარტიას მის მიმართ თავისი პოზიცია არ გამოეხატა. გამოძინარე აქედან, ყოველივე აღნიშნული თავისი-პურ გამოხმაურებას ჰპოვებდა ხოლმე "დროების" ფურცლებზე.

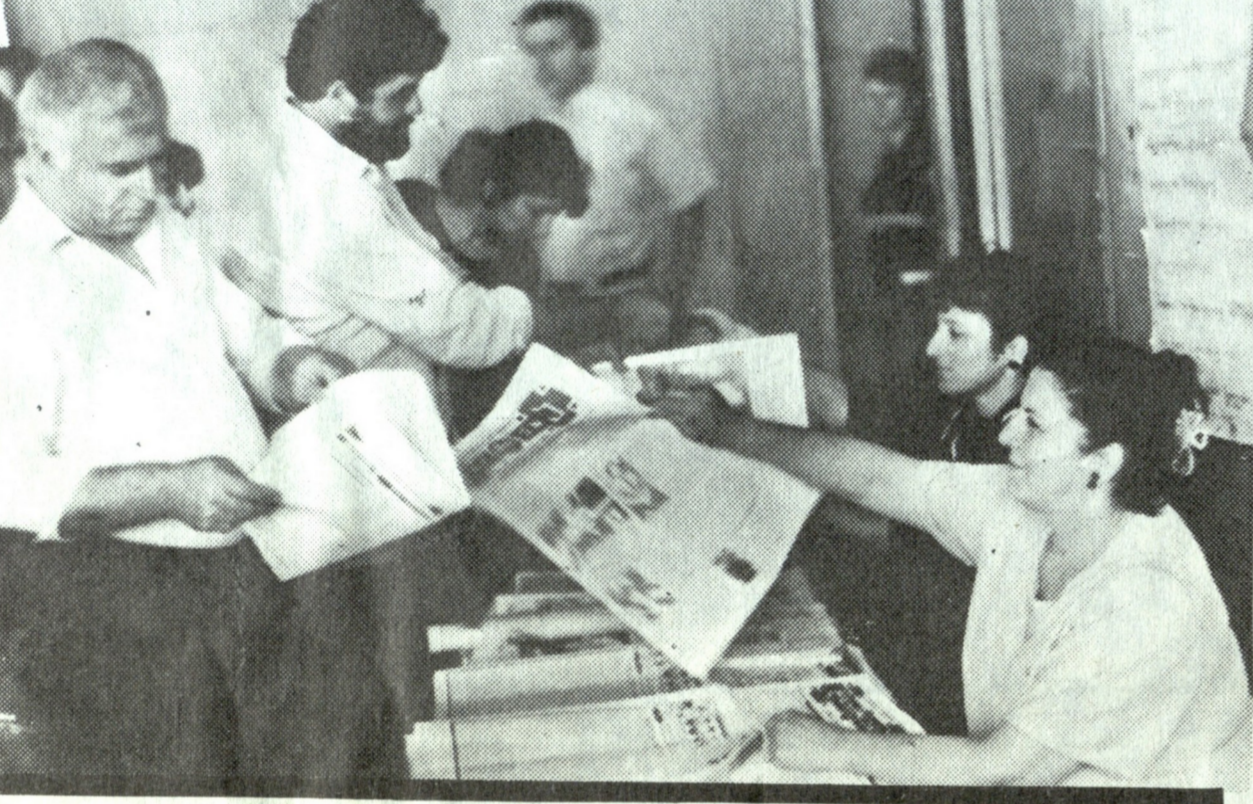
თუ რას როგორ ართმევს თავს გაზეთი "დროება" მკითხველთა ფართ წრის შეგა-

/დასასრული/

-სების სფეროსა და უფლებამოსილებას განეკუთვნება, ამიტომ ჩვენ თავს შევიკავებთ საკუთარი საქმიანობის შეფასებისაგან, ხოლო გაზეთის განახლების ერთი წლის მიჯნაზე, ჩვენის შრიც დავძენთ: "ღრუბლა" მოზავალშიც შეეცლება იყოს თბილისური და დინამური და რაც მთავარია, საქართველოს კეთილდღეობისათვის დაუცხრომელი მებრძოლი. საბაბისოდ იგი მაქსიმალურად ააბაღლებს რეკოლეციის ინტელექტუალურ შესაძლებლობებს, მაგრამ ისიც ნუ დაგავიწყდებათ მვირფასო მკითხველებო, რომ, სამწუხაროდ, ყველაფერი ჩვენზე არ არის დამოკიდებული. "ღრუბლას" უჭირს, ისე, როგორც უჭირს ქართველ კაცს, მდლად საქართველოს როგორც უჭირს - სამშობლოს ჩვენსას!

გაზეთ "ღრუბლის" რეალიზაცია თბილისის ქუჩებში.

ინტერვიუ

ცხოვრება მოულოდნელობებით არის აღსავსე. ერთი წლის წინ, ამ ხალხთან, ალბათ სამეცნიერო-სასიცოცხლოდ დაპირისპირებულნი ვიღებთ მდინარე ღალიბასთან, დღეს კი ერთგული დამოუკიდებლობის პარტიის წევრები "აღვარის" რომერში და ჩვენს დაძაბულ ურთიერთობებზე ვსაუბრობთ. ქვემოთ მცირედი შემოკლებით გათვალისწინებული ინტერვიუ-ღიალოგს, რომელიც საქართველოს ერთგული ყრობის დღეებში ჩავიწერეთ. ცხალია, მათი პოზიციიდან ჩვენ

ბევრ რაღეს არ ვიზიარებთ, მაგრამ გამოითქვა ზოგიერთი აზრი, რასაც ოფიციალური პრესა ადრე არ აქვეყნებდა /ჩვენი და მათი საინფორმაციო საშუალებები ხომ მხოლოდ ერთმანეთის არაღივიკატორ კრიტიკას ეწეოდნენ/. მოსალოდნელია, რომ მავანი და მავანი ბრალს დავგდებთ: დახე, აიღვლიარას რეკლამას უკეთებენო, მაგრამ ეს ასე არ არის, ჩვენ მხოლოდ გვსურდა გავგვეთ მათი აზრი ზოგიერთი საკითხის შესახებ.

ზურაბ აჩაია:

"ჩვენი თანაგურობა სპეციფიკური შედეგია"

კობა ჩოქოვაძე: - თქვენი შთაბეჭდილებები ერთგული ყრობის შესახებ, და მიიღებთ თუ არა მონაწილეობას ერთგული კონგრესის არჩევნებში.
ზურაბ აჩაია: - კონგრესის იდეა ნათელია, თუ მე სწორად გაგიგებ, იქმნება ერთგულ-განმათავისუფლებელი მოძრაობის საკოორდინაციო ცენტრი - პოლიტიკური და სახელმწიფო სტრუქტურების გარეშე მყოფი ორგანო, რომლის მიზანია საზოგადოებრივი მოძრაობის კონსოლიდაცია და ერთგული პრობლემების გადაჭრა. თვითონ კონგრესის იდეის მიმართ ჩემი განწყობა ერთგვარია: - დაღები, როგორი იქნება ეს ორგანო, როგორი იქნება თანამშრომლობა პარტიებს შორის, როგორ წინადადებებს შეიმუშავენ იგი ერთგული ამოცანების სარეალიზაციოდ - ეს უკვე მეორე საკითხია და თუ ჩვენ გამოვიჩინებთ ურთიერთშეხვედის წერტილებს, მაშინ ჩვენ შევძლებთ თანამშრომლობას. ჩე ვფიქრობ, რომ თუ კონგრესში გაერთიანდებიან რეალური პოლიტიკური ძალები, რომლებსაც შეეძლება კონკრეტული წინადადების წამოყენება და მისი გადაწყვეტა, მაშინ ჩვენი თანამშრომლობა იქნება არა მხოლოდ შესაძლებელი, არამედ მიზანშეწონილი.
გიანა მარტოვაძე: - ჩვენ კონგრესის არჩევნების ჩატარებას სექტემბერში ვაპირებთ და თქვენი სიტყვებიდან გამომდინარე, შესაძლებელია, მასში თქვენც მიიღოთ მონაწილეობა.
ზურაბ აჩაია: - საქმე იმაშია, რომ ჩვენი მონაწილეობა დამოკიდებულია იმაზე თუ როგორ იქმნება ჩვენი ინტერესები გათვალისწინებული, რადგან მხოლოდ ამ ინტერესებიდან გამომდინარე შეიძლება ვითანამშრომლოთ.
მამია შირშიანი: - ჩვენი ერთგული მოძრაობა მიღის იმისკენ, რომ საქართველო აღიღვინს დამოუკიდებლობას. ამ კონტექსტში თქვენი თანამშრომლებთ თუ არა ჩვენთან, აუცილებლად იმის გარანტია, რომ კონგრესში თქვენი ინტერესები დატული იქნება?

ზურაბ აჩაია: - რა თქმა უნდა, რა თქმა უნდა. თუმცა ეს ძალზე რთული და ღრმა საკითხია, რომელიც ითხოვს ღრმა დამუშავებასა და დეტალიზაციას. საჭიროა კონკრეტულად შევქმნათ მომავალი თავისუფალი საქართველოს ერთგული კონცეფცია და ამასთან უნდა გავითვალისწინოთ აფხაზი ხალხის ინტერესები. ამ საკითხთან დაკავშირებით თქვენ სხვადასხვა აზრი გაგაჩნიათ, არსებობს სხვადასხვა თეორიები - დაწყებული კულტურული ავტონომიით და დამთავრებული... არსებობს ჩვენთვის საერთოდ მიუღებელი კონცეფციებიც: არის შეტანაკლებად მისაღები იდეები, რომელთა ფონზე ჩვენი თანამშრომლობა სავსებით შესაძლებელია; ამ საკითხის გარშემო ჩვენ საუბარი გვეტონდა ირაკლი შენგელიასთან. საქმე ეხებოდა საქართველოს ფედერალურ მოწყობას, რაც ჩვენთვის საჭიროა როგორც მინიმუმი, რადგან ჩვენ, აფხაზებს ამა თუ იმ სახის ყველთვის გაგვარდა სახელმწიფოებრიობა და მასზე უარის თქმას არავითარ შემთხვევაში არ ვაპირებთ.
გიანა მარტოვაძე: - თუ ჩვენ გადავხედავთ ისტორიას, დავინახავთ, რომ აფხაზეთი ყოველთვის შედიოდა საქართველოს სახელმწიფოს შემადგენლობაში.
ზურაბ აჩაია: - სიტყვა "ყოველთვის" ისტორიისათვის სულ მდლად სწორი არ არის; რადგან თვითონ საქართველო ყოველთვის არ იყო მთლიანი. აფხაზეთი არსებობდა აფხაზეთ-საქართველოს ერთიანი სახელმწიფოს შემქმნაძღვე, შემდეგ იყო პერიოდი, როცა საქართველოს სამეფო დაიშალა და აფხაზეთი დამოუკიდებლად არსებობდა. საქმე ისტორიაში კი არა, იმაში მდგომარეობს, თუ როგორ დღემდე შეგვიძლება ჩვენ თანამშრომლობა.
მამია შირშიანი: - კონკრეტულად როგორ გეგონება ფედერალიზმი?
ზურაბ აჩაია: - მე ვესაუბრე ქართული საზოგადოებრიობის წარმომადგენლებს. მათ წამოაყენეს ასეთი მოსაზრება, რომ, იმ ისტორიული სინამდვილიდან გამომდინარე, რომ ჩვენ უკვე გვქონდა საერთო სახელმწიფო, რომლის შემქმნის ინიციატივებიც გარკვეულ პერიოდში იყვნენ აფხაზები, მათ ეს წარმოუდგენიათ როგორც ერთ სახელმწიფოში გაერთიანებული ორი სუბიექტი, რომლებიც ერთმანეთთან დაკავშირებული არიან ხელშეკრულებით და კონკრეტული გარანტიებით-ჩემთვის ყველაზე უფრო მისაღებია ირაკლი შენგელიას პლატფორმა.
მამია შირშიანი: - ამას წინათ გავთვამ "მოლოდინო გრუბიმი" დაბეჭდა აიღვლიარას თავმჯდომარის სერგეი შამბას ინტერვიუ, რომელიც საუბარი იყო საქართველოს ფედერალურ მოწყობაზე, შემდეგ კი ამ საკითხს გაზეთ "მამულში" გამოქვეყნებულ წერილში შეეხო ბატონი აკაკი ბაქრაძე. რას იტყვით ამის შესახებ?
ზურაბ აჩაია: - ა. ბაქრაძემ აფხაზები დაპყო ორ ნაწილად რუსულენოვანად და ქართულენოვანად. ჩვენი დაყოფა ქართულ ან რუსულ ორიენტაციის მქონე ხალხად აბსურდია. გათვალისწინებთ რა საკუთარი ინტერესებიდან, ჩვენს სიმპატიებსა და ანტიპატიებს საფუძველად უღვის მხოლოდ ერთგული ინტერესები. როდესაც თქვენ, ქართველები ამბობთ, რომ აფხაზები თითქმის ორიენტაციის ვიღებთ რუსულზე, ეს არ არის სწორი, რადგან ჩვენ 30 წლის განმავლობაში ვაწარმოებდით განმათავისუფლებელ ომს რუსეთთან. ჩვენ მაშინ დავკარგეთ ჩვენი მოსახლეობის სამი მეოთხედი და ტერიტორიის ნახევარი. ეს ჩვენი ისტორიის მანძილზე ყველაზე უფრო დიდი ტრაგედიაა. და აქ საქმე ეხება არა სიმპატიებსა და ანტიპატიებს, არამედ პოლიტიკურ ინტერესებს.
რაგ შეეხება აკაკი ბაქრაძის იდეებს, ეს საერთოდ მიუღებელია ჩვენთვის. მან წამოაყენა წინადადება დაიყოფოთ აფხაზეთი ქართულ და აფხაზეთ შიშარველებად. იქ სადაც ცხოვრობს აფხაზი მოსახლეობა, მმართველობა უნდა იყოს აფხაზური, ხოლო ქართველი მოსახლეობა პირდაპირ დაკავშირდებოდათ თბილისს. ეს თვით კავკასიის დანაწილებას წარმოადგენს და ამ იდეას მივყავართ ერთგული ნიშნით დაყოფისაკენ.
საერთოდ ჩვენთან, პრობლემები წარმოიშობა შრავალი გალაუწყებელი საკითხების გამო. თვითონ ადმინისტრაციული სისტემა არ უზრუნველყოფს მოკავშირე რესპუბლიკებს და მიუთმეტს ავტონომიურ რესპუბლიკებს ფართო უფლებებით, როდესაც ქართველები კითხულობენ - რით არიან აფხაზები უკმაყოფილოები, აფხაზეთში მინისტრების 40%-ს ხომ აფხაზები შეადგენენო, ეს ჩვენი დიმილს იწვევს, მაშინ რით არიან უკმაყოფილები ქართველები, აქ ხომ მინისტრების 90%-ს ქართველები შეადგენენ? თუ პრობლემა მინისტრებსა, მაშინ რად გვინდა კონგრესის არჩევა? უბრალოდ ერები უნდა ადგილობრივად გაეკვლით უფლებები. დღეს, აფხაზეთში ერთგული ადამიანების ძალზედ ბევრი მიზეზი არსებობს. ერთ-ერთი მათგანი იმაში მდგომარეობს, რომ ქართველი მოსახლეობა, რომელიც ცხოვრობს აფხაზეთში საერთოდ არ არის ორიენტირებული ადგილობრივი ინტერესებით. ისინი ნებისმიერ საკითხზე მთლიანად დამოკიდებული არიან თბილისზე, მთავრად აპატირი თვალსაზრისი ბევრად განსხვავდება ადგილობრივი პოლიტიკოსებისა და ხანდახან კეთილი რეკომენდაციებიც კი არ თუღებენ იქ სიტუაციას.
მამია შირშიანი: - კრემლს აწყობს ის, რომ ქართველთა და აფხაზთა ურთიერთობები დაძაბული იყოს და თუ ჩვენ ამას შევიგნებთ, მაშინ დიალოგი გამოგვივა და საქმეც წინ წაიწევს.
ზურაბ აჩაია: - მესამე ძალის ჩარევა აშკარაა, მაგრამ საქმე ამაში არ არის. არსებობს რეალურად დაგროვილი, გალაუწყებელი პრობლემები და ყოველთვის, როდესაც ურთიერთობა დაურეგულირებელია, საერთო ინტერესები დაუკვერდია, ყოველთვის არის შესაძლებელი ძალის ჩარევის შესაძლებლობა, მოსკოვი არ არის ჩვენი უარყოფითი ურთიერთობების მიზეზი, იგი იყენებს აქ შექმნილ სიტუაციას.
მამია შირშიანი: - მესამე ძალის ჩარევა, ჩემის აზრით, ჩვენი ურთიერთობები უფრო ახლოვლებს ვახდება?
ზურაბ აჩაია: - ჩვენს შორის ურთიერთობები ისედაც ახლოვლური. ვინც აფხაზეთში ცხოვრობს იცის, რომ ჩვენს შორის განსხვავებანი საყოფაცხოვრებო საკითხებში თითქმის არ არსებობს. ჩვენ გვეყოფს მხოლოდ პოლიტიკური კონფლიქტი, რომლის საფუძველს ქმნიან მთელი რიგი პრობლემები. ეთნიკური სიტუაცია აფხაზეთის ძალზედ სასიხარულოა. აფხაზი მოსახლეობის პროცენტული მაჩვენებელი წლიდან წლამდე უარესდება არა-აფხაზი მოსახლეობის შექანიკური შემოყვანითა და ჩვენს ტერიტორიებზე განსახლებით. ავტონომიურ რესპუბლიკას არ გააჩნია იმდენი უფლებები, რომ შეაჩეროს ეს პროცესი. ამით ხარაღდებიან თვითონ ქართველებიც.
ახლა აფხაზეთში ქართველი მოსახლეობა ჩვენზე 3-ჯერ მეტია. ჯერ ერთი, თვითონ ავტონომიური რესპუბლიკა ინტეგრირებულია საქართველოში, და მეორე, ქართველი მოსახლეობა თავისი უზუნებრივი სიახლოვეთ ყველაზე უფრო საშიშია ჩვენთვის, რადგან მართალია, აფხაზი შეიძლება გადავიდეს რუსულ ენაზე, მაგრამ იგი არასოდეს არ გაურუსდება, რადგან მას არ შეუძლია მასში ასიმილირება. იმისათვის, რომ აფხაზი გაქართველდეს სავსებით საკმარისია, რომ მან აფხაზურის ნაცვლად ილაპარაკოს ქართულად.
კიდევ ერთ საკითხზე მინდა თქვენი ყურადღება გავამახვილო. საქმე ეხება ტოპონიმებს. რუსეთისა და მთელეთის ომის შემდეგ ჩვენთან აფხაზური ტოპონიმისა შეიცვალა რუსულით, ხოლო ბერძნული პერიოდში ქართულით. თქვენ ეხება სახელები შეუსვალდ მთელ რიგ რაიონებს, ჩვენ კი ვერაფრით ვერ მიგვიღვევია იმისათვის, რომ ღესელებს დავებრუნოთ მისი ისტორიული სახელი - ხანდრბიჭი, სადაც დგას მე-9 საუკუნის ეკლესია. ჩვენ ამ საკითხს ვსვამთ უკვე 40 წელია.
იმ ხნის განმავლობაში, რაც არსებობს ქართული ერთგული მოძრაობა, ჩვენ არცერთად არ შევხვედრივართ თქვენს მიერ წამოყენებულ საქართველოს ერთგული კონცეფციის პროექტს. თქვენ ამბობთ, რომ საერთო მტერს უნდა ვებრძოლოთ; დღეს მტერს კი არ უნდა ვებრძოლოთ, არამედ საკუთარი ურთიერთობები უნდა გამოვასწოროთ.
თქვენ რეალურად უნდა შეხედოთ საგნებს, ჩვენ სხვადასხვა პოტენციები გავაჩინა. თქვენ პოლიტიკურ საკითხებს ვრით, ჩვენ კი - ეთნიკურს. ჩვენ, აფხაზები ერთგული განადგურების პირას ვდგავართ.
მამია შირშიანი: - გაზეთ "სახალხო განათებაში" გამოქვეყნებული იყო ერთი აფხაზის წერილი, სადაც იგი წერდა: "ჩვენ აფხაზები მხარს ვუჭერთ ერთპარტიულ სისტემას, თქვენ კი მრავალპარტიულს, თქვენ ანადგურებთ პარტიულ ბიდეებს ჩვენ კი მას გულის ჯიბით ვატარებთ" და ა.შ. ნუთუ ამ აზრზე დგას აფხაზი მოსახლეობის უმეტესობა?
ზურაბ აჩაია: - ერთხელ ჩვენთან ბათუმშია ვინმე შენგელია მოვიდა. მან ჩემთან და აიღვლიარას თავმჯდომარესთან სერგეი შამბასთან განაცხადა, რომ იგი არის ნინა ანდრეევას საზოგადოების მომხრე, რომ იგი ნეობოლშევიკია, მან სთქვა, რომ მთელ საქართველოში შექმნა ნეობოლშევიკური ორგანიზაციის ფილიალები, მე მას ნახევარი საათი ვუსმინე, შემდეგ ბოდიში მოვიხადე და წასვლა დავაპირე, მან კი მომამბოხა: თქვენ რა კომუნისტები არ მოგწონთ?... ამით ის მინდა ეთქვა, რომ ასეთი ადამიანები ყველგან არიან.
მე სხვა რამის მეშინია, თქვენ ვახდებთ დამოუკიდებლები, მაგრამ არა თავისუფლები. ეს ორი განსხვავებული მცნებაა. პირველი უფრო ადვილი მისაღწევია ვიდრე მეორე. მაგალითად კუბა და კორეა დამოუკიდებელი სახელმწიფოებია, მაგრამ არა თავისუფლები. 1917 წელს, როდესაც მზადდებოდა რევოლუცია არავინ იყოფა მისგან რა

გამოვიდოდა. ასე, რომ...

პრობლემა: - ახლა უნდა, იმდენად, რამდენადაც ღია კონფრონტაცია აღარ შეიძლება... მარტო სიტუაცია მანინ დაბაბულია, რადგან არცერთი საკითხი არ წყდება...

პაშა ძუნძალი: - ახლა ახლაში მისი ეროვნული ნიშნით დიდხანსაცაა. გაიყო კოლმეურნეობები, მიუღწევადი, ბოლოს კი ფეხბურთის ბუნდოვანი...

პაშა ძუნძალი: - ჩვენ გვირბა თუ არა, ეკონომიკური და პოლიტიკური კრიზისი დაანგრევს იმპერიას და ჩვენ ხვალ მესამე ძალის გარეშე ერთმანეთის პირისპირ დაგვრებით...

პაშა ძუნძალი: - კითხვა "რა გვინდა" ღვას არა თქვენს, არამედ ჩვენს წინაშე, რადგან ჩვენ 100000 ვართ, თქვენ კი 3 მილიონი. და თუ ერთი ერთზე დავტყობთ ჩვენ წარმო-გვიდგინა, თუ რა შეიძლება მოგვივიდეს...

ღია შეხვედრა ახალი შეხვედრის

გაზეთ "ახალგაზრდა ივერიელში" /12.VII.90/ გამოქვეყნდა თქვენთან ინტერვიუ. ამ ინტერვიუში, ისევე როგორც უკანასკნელ პერიოდში თქვენი პარტიისა და თქვენთან...

აღნიშნულ ინტერვიუში /და სხვაგანაც არაერთხელ/ თქვენ აცხადებთ, რომ ეროვნულ კონგრესს აქვს ხელისუფლებაზე პრეტენზია. ეროვნულ-განმათავისუფლებელი მოძრაობის საკოორდინაციო ცენტრის სახელმძღვანელო კოლეგია უფლებამოსილია განაცხადოს, რომ ეს არის შეგნებულად გამიზნული ცილისწამება...

ხელისუფლებაზე პრეტენზია ბირშივე ეწინააღმდეგება იმ იდეას, რომელიც ეროვნულ კონგრესშია ჩადებული. დაუჯერებელია, რომ თქვენ, ასეთ გამოცდელ პოლიტიკოსს, ეს გაცნობიერებული არ გქონდეთ. მით უფრო გაუგებარია, თუ რის საფუძველზე ამტკიცებთ თქვენ ამას. მართალია, შიშს დიდი ძვალეები აქვს, მაგრამ გასათვარია, საიდან ზოდის თქვენი პანიკური შიში ეროვნული მოძრაობის რადიკალური ნაწილის მიმართ და მათი ასე პათოლოგიური მიუღებლობა...

ეროვნულ-განმათავისუფლებელი მოძრაობის საკოორდინაციო ცენტრის სახელმძღვანელო კოლეგია 13.VII.90წ.

"პენის თავისუფლება" საკითხად

ამა წლის 18 ივლისის ვაგზე "შხარისში" გამოქვეყნდა თსუ ეკონომიკის ფაკულტეტის დოცენტის, ეროვნულ-განმათავისუფლებელი მოძრაობის საკოორდინაციო ცენტრის წევრის იზოლდა შიდაძის წერილი "რას ნიშნავს ეროვნული მოძრაობის "გაერთიანება?" გაზეთის რედაქციამ წერილის ის მონაკვეთი, რომელიც ბატონ ირაკლი წერეთელს ეხებოდა არ დაბეჭდა, ვინაიდან აქ ირაკლი წერეთელია შექმნილი და ამან ეროვნული მოძრაობის "მეორე ფრაზა" შეიძლება გაანაწყვეტოს(!)

ძველთ ვთავაზობთ წერილის ამ ნაწყვეტს. ...წინააღმდეგარე წერილი რედაქციამ უკვე მიტანილი მქონდა, როცა გაზეთ "საქართველოში, რადიკალიზაცია ხელმწიფებით გამოქვეყნდა "ღია წერილი ბატონ ირაკლი წერეთლისადმი". მართალია, ეს წერილი აპოლიტიკურია და ბევრ უზუსტობას შეიცავს, მაგრამ აშკარად იგრძნობა, რომ იგი ირაკლი წერეთლისადმი პატივისცემითა და სიყვარულითაა დაწერილი. ვფიქრობთ ჩვენი წერილი, გარკვეულწილად იმ ქალბატონების პასუხადაც გათვლილია...

რაც შეეხება თვით ირაკლი წერეთლის პიროვნებას, მას მართალია ზოგჯერ ახასიათებს ახალგაზრდული ასაკისთვის დაზუსტებული თავმჯდომარეობა, მაგრამ, ჯერ კიდევ როდის დაწერა ნიკოლოზ ბარათაშვილმა: "სასაცილოა ბერიკაცები რომ ვაბუკობდეს, და საბრალოა, რის ვაბუკი ბერიკაცობდეს". საბაგიროდ, ირაკლი წერეთელი შხარისში პოლიტიკოსია. იგი ყოველდღიურად უკეთეს თვისებებს იძენს, რადგან ბუნებით სუფთა და კეთილშობილია. მთელი პასუხისმგებლობით შემიძლია განვუხადო ჩემს ერს: როდესაც ირაკლი წერეთელი გადააბიჯებს ქრისტეს ასაკს, მისი სახით საქართველოში გვეყოლება ერთ-ერთი თვალსაჩინო პოლიტიკური ფიგურა, რომლითაც ნებისმიერ ერს შეეძლება იამაყოს.

ინფორმაცია

ამა წლის 25 ივლისს საკოორდინაციო ცენტრის ინიციატივით, უნივერსიტეტის წინ გაიმართა მიტინგი, რომელიც მიეძღვნა პრესის თავისუფლებას, რამე თუ ოფიციალური პრესა, დემოკრატიის ამოფარებული, კვლავ აგრძელებს ტენდენტური ინფორმაციის გაშუ-

ქებას. მიტინგზე გამოხატულია დაგმობა ოფიციალური პრესის ასეთი მოქმედება. მიტინგის დასასრულს საქართველოს ეროვნული დემოკრატიული პარტიის თავმჯდომარე ირაკლი წერეთელმა გააკეთა განცხადება, სადაც აღნიშნა, რომ სეპარატისტულ საქართველოში არსებულ ყველა პოლიტიკურ პარტიას და ორგანიზაციას გაერთიანებისაკენ და რომ დარჩენილი საკანონო საკითხების განხილვა მოხდება საქართველოს სახელმწიფოებრიობის აღდგენის მიზნით.

იმავდ ღვას მიტინგი გაიმართა მთავრობის სახლის წინ, რომლის ინიციატივითაც იყენებოდა მრავალი მათგანი. მიტინგზე გამოთხოვიდან სესიის მოწყობას, რომელიც განხილული იქნება ის საკითხები, რომლებიც აღვნიშნავთ ღვას ქართულად. კერძოდ, უზენაესი საბჭოს არჩევნების ორგანიზება. გვიან გამოსახურობამ აღნიშნა, რომ ხელისუფლებამ სრულიად ჩამადა იმ კომისიების მუშაობა, რომლებმაც უნდა უზრუნველყონ მრავალპარტიული, დემოკრატიული არჩევნების ჩატარება. მთავრობის სახლთან გამართულ მიტინგზე ირაკლი წერეთელმა გააკეთა იგივე განცხადება, რაც უნივერსიტეტის წინ და მოუწოდა მრავალ მათგანს შეერთებოდნენ მის განცხადებას, რამეთუ ღვას არ არის სასამართლოების მოწყობის დრო, რომ ღვას აუცილებელია ერთიანობა ჩვენი წმინდათაწმინდა მიზნის მისაღწევად.

ცნობები უპარტიოდან

პიკეტი, 24 ივლისი აქ შედგა ტრანსპორტის მუშაკთა გაფიცვა. მათ მოთხოვნებში სოციალისტური გარდა იყო პოლიტიკური მოთხოვნებიც: 1. ახლადარჩეული უმაღლესი საბჭოს თავმჯდომარის დეონიდე კრავჩუკის გადადგომა; 2. უკრაინის პრემიერ მინისტრის ვიტალი მასლოის გადადგომა; 3. უკრაინის დემოკრატიული რევოლუციის მოწოდება.

ფინანსური, 21 ივლისი საოკუპაციო არმიის მ ჯარისკაცთა ოფიცრების მეთაურობით ჩაიდინა ვანდალური აქტი. ჯარისკაცებმა ჩამოაგდეს "რუხის" სტენდი, დაერივნენ ხაღს და დაუწყეს ცემა. ჯარისკაცები ყვიროდნენ: "Bot tebe Бандер!". საკითხი გატანილია უკრაინის უმაღლესი საბჭოს სესიაზე. 24 ივლისს არმიის საარდობამ გამოაცხადა, რომ ოფიცრებს, რომლებიც ხელმძღვანელობდნენ ამ აქციას ჩამოერთვათ წოდება.

შხარის, 23 ივლისი ქ. შხარისში უნდა შედგარიყო მუშაკთა სესიის მიზნითი კონფერენცია. ქალაქის ხელმძღვანელებმა აღნიშნული ღონისძიება აკრძალა. ადგილი ჰქონდა შეტაკებას მიიციო-ასა და ქალაქის საზოგადოებრიობას შორის. ბანკრუტული საპროტესტო აქციის შემდეგ კონფერენცია ჩატარდა.

ბარაქში, 24 ივლისი აქ საფუძველი ჩაეყარა უკრაინის ეროვნული გმირის სტეპან ბანდერას ძეგლს. 30 ივლისიდან 1 ივლისის ჩათვლით კიევი, კინოს სახლი მიმდინარეობდა სრულიად უკრაინის პარტიული ორგანიზაციების ასამბლეა. ასამბლეამ მიიღო გადაწყვეტილება მოქალაქეთა კომიტეტების შექმნის შესახებ, რომლებმაც უნდა დაიწყონ უკრაინის სახალხო რესპუბლიკის მოქალაქეთა რეგისტრაცია.

მოამზადა ნიკა ჯაფარიძემ (სტეპ)

ინფორმაცია

"ამერიკის ხმამ" 2 ივლისს გადმოსცა, რომ კოსოვოს ავტონომიური მხარის კანონმდებლებმა, მიიღეს დეკლარაცია, რომლის მიხედვითაც ამერიკიდან კოსოვო აღჭურვილი იმავი იურიდიული უფლებებით, როგორც გააჩნიათ მოკავშირე რესპუბლიკებს, /კოსოვო შედის სერბიის რესპუბლიკის შემადგენლობაში/ თუცა მათ განაცხადეს, რომ კოსოვო ღარიბი ფედერაციის შემადგენლობაში. კოსოვოს მოსახლეობის უმეტესობას ალბანელები შეადგენენ. "რადიო თავისუფლება" 3 ივლისს გადმოსცა ინფორმაცია იმის შესახებ, რომ სლოვენიის რესპუბლიკის სკუპშინამ ხმების უმრავლესობით მიიღო დამოუკიდებლობის დეკლარაცია, რომელიც გულისხმობს დამოუკიდებელ გემთშენებლობას და სლოვენიის ხელისუფლების კონტროლს მის ტერიტორიაზე განლაგებულ შეიარაღებულ ძალებზე.

ინფორმაცია

კვირას, 1 ივლისს ბერლინში აღტანდერძალზე გერმანიის ბანკის ფილიალი დაიწყო აღმოსავლეთ გერმანიული მარკების დასავლეთგერმანიულზე გაყვლა. იმავდ ღვას ამ ქვეყნების შინაგან საქმეთა მინისტრებმა ხელი მოაწერეს ხელშეკრულებას სასაზღვრო კონტროლის გაუქმების შესახებ, მაშინვე იქნა გაშვებული მეტროს პირველი შემადგენლობები, რომლებმაც კვლავ დააკავშირეს აღმოსავლეთ და დასავლეთ ბერლინი. ეს ხელშეკრულება გულისხმობს აგრეთვე ორივე გერმანიის უშიშროების სამსახურების თანამშრომლობას. მთელი კვირა ღვ-ბერლინის მოქალაქეები ზეიმობდნენ სასაზღვრო კონტროლის გაუქმებას და დასავლეთგერმანიული მარკის შემოღებას. 2 ივლისს აღმოსავლეთ გერმანიის მთავრობამ უკვე დაიწყო დასავლეთის საქონლით ვაჭრობა. ჯფრ-სა და გდრ-ს ფინანსური კავშირი რეალურად იქცა.

ინფორმაცია

იტალიის საგარეო ვაჭრობის მინისტრის ოგიანო ლუჯიოს მოსკოვში ვიზიტის დროს მსჯელობის საგანი გახდა გარანტიები, განახორციელოს იტალიიდან იმპორტირებულ საქონელზე გადასახადების დროულად გადახდა. რ. რუჯერი განაცხადა, რომ იტალიის კომპანიებს არ ძალბოთ გააგრძელონ ახალი კონსტრუქციების ხელის მოწერა საბჭოთა ფირმებთან საბჭოთა მთავრობის კონკრეტული გარანტიების გარეშე. თუმცა საბჭოთა ვალის კონკრეტული ციფრები არ იყო დასახილვადი, იტალიის მინისტრმა გამოხატა სერიოზული შეშფოთება კონკრეტული ვალუტის საბჭოთა დავალიანების გადახდის ხშირი შეფერხების გამო. რ. რუჯერი პრობლემის გადაწყვეტის ერთ-ერთ ვარიანტად თვლის იტალიისათვის საბჭოთა ნავთობის, გაზის და სხვა ნედლეულის მოწოდების მოცულობის გადღებვას. წინააღმდეგ შემთხვევაში, განაცხადა მინისტრმა, ექსპორტი იტალიიდან მკვეთრად შემცირდება, ხოლო ახალ კონტრაქტებზე ხელის მოწერა შეჩერდება. გადასახადების გადახდის შეფერხებამ საბჭოთა ფირმების მხრივ ისეთი მასიური ხასიათი მიიღო, რომ 30 ქვეყნის მარკეტებზედა ორგანიზაციებმა გადაწყვიტეს ოფიციალურად მიმართონ ახსნა-განმარტებისათვის საბჭოთა მთავრობას. თუ წინადა გადასახადების გადახდის შეფერხებებს ბნინდნენ დასავლეთში ბირთვულად აღმინისტრაციული გაუგებრობით საგარეო ვაჭრობის ოპერაციების დეცენტრალიზებულ სისტემებზე გადასვლის გამო, ამ ბოლო დროს წარმოიშვა სერიოზული ეჭვები საერთოდ ქვეყნის გადახდისუნარიანობაზე. განზრახულია კონტაქტები საბჭოთა სახელმწიფოსთან განხორციელდეს 2 8 8 -ის მეშვეობით - ორგანიზაცია, რომელიც აერთიანებს 40 ორგანიზაციას რომელიც აკრებიტებს 30 ქვეყნიდან ექსპორტს. დინტერესებული ქვეყნების საბანკო წრეების წარმომადგენელთა აზრით, საბჭოთა კავშირთან საქმიანი ორგანიზაციების მეშვეობით კავშირუბირითობა პოლიტიკურად უფრო მისაღები ნაბიჯია, ვიდრე სსრკ-ს გადახდისუნარიანობის საკითხების განხილვა მთავრობების დონეზე.

ბიუსტოში (აშშ) შედგა ყველაზე განვითარებული მვიდი ქვეყნის შეხვედრა. შეხვედრაზე განხილული იქნა საკითხი საბჭოთა კავშირისადმი ეკონომიკური დახმარების შე-

/ დასასრული 3-4 გვ/

დასასრული

საბჭო. მიღებულია გადაწყვეტილება დახმარების რეალური განხორციელება გადამოს ექვსი თვით. სანამ შვიდი ქვეყნის მიერ შექმნილი კომისიები სრულად არ შეიძლება...

სელ-ს პესია

მიმდინარე წლის 19-20 ივლისს თბილისში ოფიცერთა სახლის წინ მიმდინარეობდა საქართველოს ეროვნული დამოუკიდებლობის პარტიის აქცია შენობის ქაღალტის საბოგადოების გადაცემის მოთხოვნით...

სადკ-ს სამხადერო კომისიის "ხემა-49" 0 5 5 0 8 6 0 0 0

სსრკ საოკუპაციო ჯარისგან გამოქვეყნდა რაოდენობამ თბილისის რეგიონში მიაღწია 1162 ადამიანს. წვედამდელთა რიცხვი, რომლებიც უარს აცხადებენ ჯარში გაწვევაზე, 1047 ადამიანს შეადგენს...

გოიკობტი საჭროთა საოკუპაციო ჯარებს!

ინტერვიუ

ტელევიზია მოსახლეობის ინფორმაციის მთავარი საშუალებაა. დღეს, როდესაც რესპუბლიკაში მიმდინარეობს ეროვნულ-განმათავისუფლებელი მოძრაობა...

ზაზა ღარსელი:

„ტაქტიკაში მთლიანად შეთანხმები ეპოქის მთავარია“

მ.რ. ქართველი საზოგადოება მივიდა იმ შეგნებაში, რომ ორენოვანობა დამუშავებულია როგორც თითოეული ადამიანისათვის, ასევე ერისათვის მთლიანად. მართალია, საქართველოს ტელევიზიამ საგრძნობლად შეამცირა რუსულენოვანი გადაცემები...

სახელმწიფო ენის პარალელურად სხვა ენის არსებობას. თვითონ აღნიშნავთ, რომ საგრძნობლად შეამცირა რუსულენოვანი გადაცემები და ეს მართლაც ასეა, მაგრამ არ შეიძლება რუსულენოვანი გადაცემების სრულად მოხიზვით...

მ.რ. გაქვთ თუ არა პრეტენზია არსებულ ოპოზიციურ ძალებთან და კონკრეტულად რაში გამოიხატება ეს? ზ.ლ. ტაქტიკაში მთლიანად ვეთანხმები ეროვნულ მოძრაობას და მინც სრულიად რეალურად ვხედავ მრავალპარტიული პარლამენტული ბრძოლის გზას...

რეალისტის განცხადება

ქალაქის გავერცობის და გაზეთის მაღალი თვითღირებულების გამო რედაქციამ იბუღებულა გაზარდოს გაზეთის ფასი, რისთვისაც გიხდით ზილმის. მომავალში რედაქცია იზრუნებს გამოწახოს საშუალება გაზეთის ფასის შესამცირებლად.

